

Elija - Namba Adek

Ket ngec

Jeff Pippenger

2023-09-29

Kac otime ni i cawa me rwom me oturo, Elija janabi obino macek, owaco ni, “Rwot Lubanga pa Abirahamu, Isaka ki Isra’el, tim obed ngec i tin eni ni in aye Lubanga i Isra’el, ki ni an aye latic pa in, ki ni atimo gin weng man ki cik pa in.” 1 Kings 18:36.

Wa tye ka nyutu kit pa Elija macalo alama. Achiel i kit magi en ni: tic ki kwena pa Elija, Jowani Batisita ki William Miller obedo jami ma kicwalo kwede me temo. Rwot ocwalo kwede kwena gi me temo rek pa karegi keken. Yesu owaco ni, ka pe obino, to Yahudi ma gitye ka lweny lok gubedo pe gitye ki bal.

Ka an pe abinoni ki pe awaconi botgi, gin ne pe gitye ki richo; ento kombedi pe gitye ki ratiro pi richo gi. Yohana 15:22.

Ezekiel onyutu cik acel keken pi Jo-Yahudi ma gicako waci-waci i lok pa con ne.

Pien gin otino ma pe gi kobo, ki cwinygi matek. An acwalo in i botgi; in ibiro waco botgi ni, Eyo, Rwot Lubanga owaco ni. Gin, ka gibiwiny, onyo ka gibimeyo, (pien gin gang ma golo cikke,) ento gibi ngeyo ni lanabi obedo i tunggi. Ezekieli 2:4, 5.

Kit me nyutu pa Elija tye kede tic pa en me obed macalo gin tic me matam.

Jogi ma tye ka tic me yubo kwena pa malaika ma adek tye ka yenyo i Bayibul ki yo acel ma Ladit Miller oyaro. I buk matidi ma kimiyo nying ni 'Views of the Prophecies and Prophetic Chronology', Ladit Miller omiyo cik magi ma oyoto ento ma tye ki ngec ki ma mit, pi kwano Bayibul ki pi poko lok me Bayibul:

1. Lok acel acel myero rwate maber ki kit ma ki yaro i Bibul. 2. Gin weng ma ki coc i Bibul tye mite, kede romo ngeyo ka itimo matek kacel ki kwan matek. 3. Pe tye gin mo keken ma ki nyutu i Bibul ma romo niki, onyo ma bi niki, bot jo ma penyo ki yie, pe gi roro i yiegi. 4. Pi ngene kwe, cok gin weng ma ki coc i Bibul i kom kit ma imito ngeyo; ci weko lok acel acel obed ki kulo marwate. Ka itwero yubu tam mamegi labongo pe tye lakite, pe itye i bal. 5. Gin ma ki coc i Bibul myero obed lami pa en keken, pien en aye cik pa en keken. Ka an ageno lami me tito ne bot an, ci obedo cwalo tam i tyen loke, onyo mito weko obed kamano pi kwere pa dul pa en, onyo me gibalo ni obedo laling ngec; ci dong tam pa en, mito pa en, kwere pa en, onyo ngec pa en aye cik pa an, to pe Bibul.

Ma kicoyo i wi obedo but me cikke magi; i kwano wa me Bibul, en maber ni wa weng walubo yore me kit ma kicweyo piny.

Yie ma atir obedo ma ocung i Baibul; ento Satan tye katico ki kit me mego mapol me goco lok ma kicoyo i Baibul ka kelo bal; omiyo myero itam maber ka ngat mito ngeyo gin ma gi pwonyo atir. En acel i bwola madit me kare man: bedo ka moko matek i paro cwiny, kede

cwalore ni gi atir, ento gicoyo Lok pa Lubanga ma mapore pore, pien lok meno pe rwate ki paro cwiny. Gi mapol pe tye ki raka me yiegi, ento paro cwiny keken. Dini gi pature i lwoko cwiny; ka lwoko cwiny oweko, yiegi obutho. Paro cwiny twero bedo poth, ento Lok pa Lubanga obedo ngano. "Ngo," owaco anabii, "ma poth rwate ki ngano?"

Pe ngat mo keken bi yikone pi pe oywako liech ki ngec ma pe onongo obedo kwede, ki ma pe onongo romo nywako. Ento jo mapol gikwero lubo adwogi ma kimiyo botgi ki lami pa Kristo, pien gi mito bedo romo ki kit pa lobo; ci adwogi ma oduyo i ngecgi, liech ma omiyo cwinyegi leero, obi yiko gi i Yubu. I cawa me agiki man, wa tye ki liech ma ocok ki ocok otyeko orum, ma otyeko miyo leero i kare ducu, ci wabi yubu kore ki iye. Yoo pa maleng pe obedo i rwom acel ki lobo; en aye yoo ma ogero malo. Ka wa yabyabo i yoo man, ka wa wayo i yoo pa cik pa Rwot, wanyalo nongo ni, 'yoo pa lapii obedo calo liech ma pye, ma medo pye ka pye enyim cawa ma opong maber.' Review and Herald, November 25, 1884.

Pe giketo wa i yubu pi "pe winyo cit ki ngec ma" wa "pe con obedo kwede, ki" wa "pe romo nongo". Gin madwong i lok man obedo: "pe romo nongo". Elijah, John ki Miller gi nyutu cit pi karegi keken ma romo nongo. Bedo pa kwena pa gi ogolo cuk me lubo gin ma i cik i United States giyaro ni "plausible deniability". Kwena pa Elijah i kare mo keken ma en onyuto pire, ogolo "plausible deniability" mo keken, kono kelo dul weng pa kare i yubu pi cit ma dong kinyutu.

Owad an owaco i kare acel ni pe obi winyo gin mo ikom paro ma wan gwoko, pi bwoyo ni romo mi oyie. Pe obino i lwak, onyo winyo lok ma kicoyo; ento ka lacer okwaco ni oneno ni obedo ki bal macalo ka onongo obedo winyo ginene. Onongo Lubanga omiyo ne kare me ngeyo ada, ci biorwako ne te pi kare man. I tung wa tye jo mapol ma tye ki paro marac bot lok me tam ma kitye ka waco kombedi. Pe gibino me winyo, pe gibinyenyo gi i kuc, ento gi kobo potogi i mur. Gi opong cwiny tutwal ki kabedogi. 'In i waco ni, An lony, ci apong ki jami, ci pe amit gin mo; ento pe i ngeyo ni in itye i peko, ki i kwo ma pe maber, ki pe itye ki jami, ki in labur, ki pe i rwate: Amiro in me guro bot an mula ma kiyeko i mac, ki obed ni ilony; ci rwatte ma oyera, ki obed ni ipir rwate, ki wek kweg me pe irwate ni pe orweny; ci ilimo wic in ki yot me wic, ki obed ni ineno. Jo weng ma amaro, agamo gi ki acayo gi: eka bed pire tek, ci dwogo' (Revelation 3:17-19).

Lok me Buk Maleng man mito bot jo ma tye i kabedo ma dwon me kwena rwate botgi, ento pe gi mito bino me winyo ne. In angeyo nining ni Rwot tye kelo ranyisi manyen me adwogi pa En, ka oketo ne i ter manyen, wek yo pa Rwot oyubu? Gin yore mene ma i yubu woko, wek lacer manyen ocwal i tung weng pa jo pa Lubanga? Ranyisi mane itye kwede ni Lubanga pe ocwalo lacer bot nyithindo pa En? Gin weng me bedo pire tek, goro kene, ki tuko tam, myero kiweyo woko. Wa myero wabicen i cenge pa Yesu, ka wapwony bot En ma oyot ki ma opiny i cwiny. Yesu pe opwonyo lutic mamegi calo kit ma rabbigi opwonyo luticgi. Yahudi mapol obino ki winyo ka Kristo oyaro gin ma pe ngene pa war, ento pe gi bino me pwoy; gibino me neno bal, me cwako En i lok mo ma pe rwate maber, wek gubed ki gin mo me cwalo jo i tam marac. Gi ocoko cwinye i ngecgi, ento nyithindo pa Lubanga myero ginen dwon pa Lakwen ma adwogi. Pe eni obedo kare ma romo maber me puo ki lemo i wang Lubanga? Wan tye i peko me rayo, tye i peko me diyo tung ikom lok ma kigiye wang wic kwede; pe wa myero wakwayo Lubanga pire tek, ki bedo piny i cwiny, wek wane ngeyo ngo en adwogi? Selected

Messages, book 1, 413.

Jo ma nyutu lok pa Elija obedo yare me tam i kitemo me yweyo ma yubu yo pi Lakwena pa lagam me yweyo Ka pa Lubanga. I kare me tyeko tic me yweyo Ka pa Lubanga, ler me ada ma kombedi ki nyutu woko. Ka pe ki nyutu, jo ma Kirisito ne keno me yweyo, kede kombedi bende keno me yweyo, gubed gwoko yub pa Laodikea me bwola pire keni. Elija obedo alama me tic ma nyutu ada calo yare me tam. En aye pingo ki waco bot wa ni jo ma ojuk lok pa Yohana Mubatisa pe ginywako ber ki pwoy me Yesu.

Ki nyuta an dok i lwongo pa bino me acel pa Kristo. Yohana kimedo ceto i laro ki teko pa Elija me yubu yo pa Yesu. Jogi ma gikwero wac pa Yohana pe ginywako ber ki tito pa Yesu. Early Writings, 258.

I lok me con me lagoro ma nyutu calo yweyo pa jo Lubanga, lok me adiera me kombedi kigolo woko ki mung ma kimako jo me kare man me miyo lagam pi yero otum onyo ceng.

Ento in, O Daniel, geng lokgi, ki ket cing i buk, nyo i cawa me agiki: jo mapol bi oro kany ki kany, ki ngec bimedo dok madwong.... En owaco, "Wot i yoo ni, Daniel: pien lokgi kigengo, ki kiketo cing nyo i cawa me agiki. Jo mapol bi piyi, bibedo macwer, ki bitemi; ento jo marac bitimo marac; ki pe ngat acel i jo marac bin ngeyo; ento jo ma ngec bin ngeyo." Daniel 12:4, 9, 10.

Jogi ma tye ka miyo lok pa Elija pi karegi keken, Kristo giyero gi calo lajwoko pa en pi me tiyo ki gi calo jami me yilo. Man aye ma Elija onwongo ka nyutu, ka owaco ni, 'Nyutu kombedi ni in Lubanga i Isirayel, ki ni an aye latic pa in, ki ni an atimo gin weng eni ki lok pa in.'

Gima adaa man bene kinyiso ki Yesu ikom Yohana Batisita.

Ka giceto, Yesu ocako waco bot jo mapol ikom Yohana: Ngo ma wunu oceto i wel me neno? Aputu ma yamo oyaro? Ento ngo ma wunu oceto me neno? Dano ma oketo gicoc malal? Nen, gin ma gi keto gicoc malal tye i ot pa rwot. Ento ngo ma wunu oceto me neno? Lanen? Eyo, an waco bot wunu ni, en maloyo lanen. Pien en aye ma kigoyo coc ikom ne ni, Nen, an acwalo lacar na i anyim wang in, ma bi yubu yore ni i anyim in. Matayo 11:7-10.

Yohana obedo mapol loyo lajwok; obedo gin me kelo woko pa Lubanga; tic pa ne kiketo iye kare pa ne, pien gityeko oo i thim me neno en, calo kit ma Israel weng obino i Karmel ki cik pa Ahab. William Miller onongo onyutu medo me ngec ma kiyabo i 1798. En nongo obedo kit pa jogo ma gityeko wot ki dwogo i Lok pa Lubanga ka ngec tye ka medo. Lok pa ne onongo ocweo i kare me poro, ki i 1840 lok pa ne kacel ki tic pa ne kiketo iye kare pa ne i kit ma piny pa Protestanti weng onongo tye ka neno ka yoo me tic pa ne tiyo katic. Ka ki moko atir, lok pa ne kicwalo i lobo weng.

I mwaka 1840, tim mukene ma otimore me nyutu ma onen maber ocako kwayo ngec mapol i piny weng. Mwaka aryo con, Josiah Litch, acel ki lamo madito ma tye kabo lok pa Dwogo pa Kristo tung acel aryo, ocwalo lero pa Revelation 9, kobo nyutu ikom bwolo pa Empaya pa Ottoman. Ki ciko ma ociko, twero man myero ogole piny . . . i ceng 11 me August, 1840, ka kigeno ni twero pa Ottoman i Constantinople obale woko. Kede man, amiito ni, obin oneno ni obedo kamano.

I kare acel keken ma kiketo, Turukii, ki ambaasada pa en, oyie me gwoko pa piny me Yurop ma gigamo kacel, ci oketo en keken ii twero pa piny me Kriistian. Gini ma otime otyeko rwate maber ki lok me porofesi. Ka kineno, dano mapol tutwal oyie ni cik me yubo lok pa porofesi ma Miller ki gi ma tye lutic kwede okwako, tye ki adwogi, ci kimiyo tuggedo me bino pa Kristo teko ma lamal. Jo me ngec ki jo ma tye i kabedo madwong orwate kwede Miller, i loro ki i coylo i coc lok pa en, ci ki cawa 1840 dok 1844 tic ne otere maber. The Great Controversy, 334, 335.

Ki mwaka 1840 dok i 1844 nyutu lok me kit ma gitingo pa “seven thunders” i buk “Revelation” chapter 10. I lok me kit ma gitingo en, kite me yweyo maleng ma ki nyutu i “Malachi” chapter 3, kacel ki yweyo aryo pa ot pa Rwot ma Kiristo otimo, ocasto. Kite me yweyo en, obedo kite me tem ma tye ka yubo piny piny, ma tye i tung kwede ngec pa Miller ikom cik ma ceng tung ki mwaka. Gin ma nyutu lok pa Eliya, giyubu yore pi lacot me “covenant” me bino kacel i ot pa Rwot, gin obedo cal pa gi me tic me “judgment” ma lacot me “covenant” timo kwede me yweyo woko gin ma yero “darkness” maloyo “light”.

Adieri, an abaptiisa wun ki pi pi dwoko wii; ento en ma bino i tung an, obedo ma tek maloyo an, ma pe an rwate me yuto puta pa en; en obaptiisa wun ki Roho Maleng ki mac. Lawi me yweyo obedo i caba pa en, en bi yweyo maber dii me yweyo pa en, en bi keto gano pa en i dogola; ento kodo en bi yoko woko ki mac ma pe ki twero gengo. Matayo 3:11, 12.

I kare pa Kristo ma ki nyutu iye i John 6:66, onongo lutic pa ne mapol golo woko bot ne loyo kare mo keken. I The Desire of Ages, ka kiwaco lok man pa John, yore me keto lok pa janabi i tic en aye gin keken ma omiyo lutic golo woko bot ne. Pe ginywako ngec ni lok ma pire kene nyutu calo lok me Roho, kacel ki ma Aposto Paulo owaco ni lok ma pire kene cako i anyim pa lok me Roho.

Ci kamano kicoyo ni, ‘Dano ma acaki Adam obedo cwiny ma tye; Adam ma agiki obedo Roho ma cweyo bedo.’ Ento pe gin ma me Roho obedo ma acaki, ento gin ma me kom piny; ci lacen gin ma me Roho. I Korint 15:45, 46.

Pe gi mito, ci pe gubedo ki twero; Yahudi gikwero me ngeyo Kristo ka oyaro ni En obedo mugati pa polo ma myero ki miye. Kwir ki lok me kit oguloko woko yoo ma Kristo kene otimo. I kom lok me mukato man, Sister White ocoyo ni:

Pien kicobo pe yiegi i wang dano, latic magi dok gi pe orwate ki Yesu mapol. Gi pe kuc tutwal, kacel ka gi mito me nywaro Lagwoko ka yomo cwiny pa Farisi i racgi, gi odwogo cen bot En, gi weko En ka gicayo. Gi otyeko yero; gi okawo cal nono, labongo Mo; buru nono, labongo coto. Ayera gigi pe obedo odwogo dok matwal; pien gi pe oceto dok ki Yesu.

"En tye ki yweyo i cing pa En, ki En bino yweyo maber wang yweyo pa En, ki bino cango witi pa En i ogali." Matayo 3:12. Man obedo acel ikare me yweyo. Ki lok me adiera, opoko kityeko golo ki woko ki witi. Pien gi onongo ki liel tutwal ki bedo me yubo twero pa gi keken, pe gi yee yubu; ki pien gombo piny tutwal, pe gi yee kwo me kongo-wii, mapol gi odwogo woko ki Yesu. Mapol dong tye ka timo kamano. Cwiny dano tye ka pimo toni macalo kit ma lakwena ne kipimo i sinagog i Kapernaum. Ka adiera kicwalo i cwiny, gi neno ni kwo gi pe rwate ki dwon pa Lubanga. Gi neno poya me loko gi opong weng; ento pe gi tye ki cwiny me cako tic

me kwanyo keni. Ka en aye, gi cwiny rac ka balgi ki nyutu woko. Gi yawo woko ki kum cwiny, macalo lakwena otyeko weko Yesu, ka gin ka woro, "Lok man tek tutwal; ngat ma twero winyo?" *The Desire of Ages*, 392.

Laco pa Kica pa Malaki en ma oyweyo nyith pa Levi ki mac. Oyweyo kom yweyo pa en maber tutwal, opoko witi ki lyet me witi. Otimo tic man ki yubi me yubo cedi. Yubi aye ma omede poko, ki yubi aye kwena pa ada me kombedi pi kare acel acel me con, i kare ma en yweyo nyith pa Levi. Yubi aye kwena pa Elija ki jo me kwena, ma gibedo calo gitic me yubo rwom.

Nen, abi cwalo lacak na, ci obi yubu yoo i anyim an; ci Rwot ma un luturo, obi bino ka cit i Hekalu pa'ne, en aye lacak me lagam, ma un gumaro iye: nen, obino, waco Rwot pa dul me lweny. Ento ngo matwero bedo i nino me bino pa'ne? Ki ngo bitwero cungo ka onyutu kene? Pien en calo mac pa lareyo, ki calo sabuni pa loyo twal: ci obi bedo ka lareyo ki lacweko me feza: ci obicweko nyithin pa Lewi, ci obiyweyo gi calo zaabu ki feza, pi gubweno bot Rwot misango i kit maber. Dong misango pa Yuda ki Yerusalem bime bedo ma rwate bot Rwot, calo i nino me kare macon, ki calo i higa me mukato. Malaki 3:1-4.

En ma bino bang Yohana Mubatisa, en aye ma yweyo lacer pa iye ki gony, kacel obedo mac pa lacwee. Tic me yweyo tye kitimo ki ladwong me kica, kacel man nyutu lok me con ka Rwot tye ka donyo i kica ki dano me kica manyen ma kiyero. Ka Israel me con kicweyo gi ki i budu me Misri, gin acel me lok ma lamal man obedo lok pa "onywol me acaki." Obedo ka tho pa "onywol me acaki" me Misri, onyo ka Lubanga onyutu Israel calo "onywol me acaki" pa iye.

In ibi waco bot Farao ni, "Lubanga owaco ni: Israel obedo wuoda, wuoda makwongo. An bende waco bot in ni, Wek wuoda owuok me timo tic na; ento ka in pe imito weko en owuok, nen, abi kwanyo kwo pa wuoni, wuoni makwongo." Exodus 4:22, 23.

Ka Lubanga oketo cing ki Isirael i kwanyo gi ki i piny Misri, tami pa Lubanga ne obedo ni laco ma acera me dul keken kiketo gi pi tic me ladolo. Ento i kare me bwoyo Lubanga ki nyare me dyang me dhahabu, dul pa Levi kende ni obedo i tung pa Musa. Pien bedo gi gen maber, Lubanga ogamo woko tami mamegi ni laco ma acera me dul weng kiketo gi pi tic me ladolo; owilo woko dul mukene, omiyo dul pa Levi twero ma keken me tic me ladolo. Ka lami me cing opwoco wodi pa Levi, eno nyutu gin matime con, kun jo me cing ma con gikwanyo woko pi jo me cing manyen. Man en obedo kam ma Yowana Batisita tye kwede, kede jo Millerite, ki binen obed kwede jo 144,000. Ki 1840 nyaka 1844, kit me opwoco ocalo ki temo ma owuoko ki i lok me janabi ma omiyone William Miller. En omiyo Rwot obino matwal i hekalu mamegi i October 22, 1844, ento kit me opwoco pe otyeko nyaka i 1863.

Wek aryo, poropheti pa Daniel 8:14, "Nyo i nino alufu aryo gi mia adek; bene kabedo maleng biweyo pi cem," ki kwena pa lami me polo ma acel, "Wupwodhi Lubanga, ka miiye kiti; pien cawa pa kine ne obino," gikwero bot tic pa Kristo i kabedo maleng mapire tek, bot kine me yenyo, to pe bot bino pa Kristo pi waro woko jo ne ki pi golo piny jo marac. Bal ne pe obedo i moko kare me poropheti, ento i gin ma myero otimore i agiki me nino 2300. Ki bal man jo yie otyeko mego cwinya; ento gin weng ma poropheti onongo okwayo con, ki gin weng ma Kitap Maler onongo omiyo gi twero me tuko, otim mede. E kare acel keken ma gitye ka yabo peko pi potu pa mito gi, gin ma kwena onongo okwayo con otimore, ma myero otim mede mapud pe

Rwot oyabe me miyo gudo bot lunyodo ne.

Kristo obino, pe i piny, calo gikiparo, ento, calo ma kinyutu anyim i cal, i Kabedo Maleng Maloyo Weng me Hekalu pa Nyasaye i polo. Nabii Daniel nyutone calo obino i kare man i bot Laco me Nino Mapol: 'An aneno i laliro me oturo, ki, nen, ngat acel malube ki Wod Dano obino kede kupe me polo, obino'—pe i piny, ento—'i bot Laco me Nino Mapol, gikelo ne macok i wang En.' Daniel 7:13.

Bino man bene kimiyo ngec mapwod pe ki Janabi Malaki: 'Rwot ma un iyenyone, obi ki tutunu i ot pa En; en aye Lakwor me lagam, ma un imarone: nen, obi bino, owaco Rwot me jo lweny weng.' Malaki 3:1. Bino pa Rwot i ot pa En obedo maber ki tutunu, pe ki geno, bot jogi. Pe giyenyo ne kany. Gigeno ni obibino i piny, 'i mac ma olal, oketo kwero bot gin ma pe gi gene Lubanga, kede ma pe gi winyo Lok Maber.' 2 Tesalonika 1:8.

Ento jo pwod pe giyikore me bedo i wang Rwotgi. Tic me yiko pwod tye me otyeko pi gi. Le myero omii, me nyutu cwinygi bot Ot pa Lubanga i polo; ka gi lubo ki geno Jadolo madit pa gi i tic ma En otimo kono, gin ma myero gitimo manyen binyutu botgi. Lok mapat me koc ki cik myero omii Kanisa.

Lanabi owaco ni: "Ngat mane twero bedo i kare me bino ne? ki ngat mane ocung ka onen? Pien en calo mac pa jaloyo feza, ki calo sabuni pa jaluyo luny; en obi bedo calo jaloyo ki jaluyo pa feza; en obi luyo nyith pa Levi, ki obi pwoyo gi calo zaabu ki feza, piri gi miyo bot Rwot rwatte i kwer." Malaki 3:2, 3. Jo ma tye kwo i piny ka lamo me Kristo obi ocake woko i Ot pa Rwot me i polo myero gi cung i wang' Lubanga ma kwer labongo lamal. Lunygi myero obed labongo lwit, kitgi myero kiluyo woko ki bal, ki i remo me yaro. Pi ngwono pa Lubanga, ki tyeo matek me ticgi keken, myero gi bedo jaloyo i lweny ki marac. Kun tyer me penyoye anyim i polo, kun bal pa jo yaro-cen ma gene tye golo ki i Ot pa Rwot, myero bedo tici makwongo me luyo, me kwanyo woko bal, i bot jo pa Lubanga i piny. Tic man nyutu maber mapol i lok me Adyero 14.

Ka tyeko tic man woko, jo ma luwo Kiristo bin bedo iyubu pi nyutu pa En. 'Kenyo lam pa Yuda ki Jerusalem obedo ma olare i wang Laa Rwot, macalo i kare me con, kacel ki higni me con.' Malaki 3:4. Ci kanisa ma Rwot wa, ka obino, obirwako i iye pire kene, obedo 'kanisa ma ber-loko madwong', mape ki bal, onyo wunc, onyo jami macalo mano.' Efezo 5:27. Ci obi neno 'calo otino, ber calo dwe, rac calo ceng, kede goro cwiny calo dul pa lweny ma ki fulaga.' Rwom me Solomoni 6:10.

Ka maloyo bino pa Lubanga bot Hekalu pa En, Malaki bene owaco pi bino pa En me aryo, bino pa En me timo yubu, i lok magi: 'Abino cok botu me yubu; kede abi teta macek labongo lajwaki, labongo jo me kobo rwatte, labongo jo me lagam marac, labongo jo ma tuk latic me cente i cente pa en, labongo jo ma tuk lawi ki otino ma peke laco, labongo jo ma kwanyo laneko ki twero pa en, labongo jo ma pe lu woro An,' waco Lubanga, Rwot pa jolweny weng. Malaki 3:5. Yuda luro ikom gin acel ka owaco ni, 'Nen, Lubanga bino ki jo maleng pa En mapol mapol, me timo yubu bot jo weng, kede me loyo cwiny jo weng ma peke ki lworu pa Lubanga i iyegi pi ticgi weng ma pe ki lworu.' Yuda 14, 15. Bino man, kede bino pa Lubanga bot Hekalu pa En, gin gin me aryo ma pe rwate acel.

Donyo pa Kristo calo Lajoo madit wa i diro me Maleng Madit, pi yweyo ka me yer, ma kityeko nyutu i Daniel 8:14; donyo pa Wod Dano bot Ngat ma obedo ki kare me con, macalo kityeko nyutu i Daniel 7:13; kede donyo pa Rwot i ot pa En, ma Malaki owar con, gin tito pa gin acel keken; ci bene man nen calo donyo pa laco me nyomo i nyome, ma Kristo otyeko tito i lok me tam me apar nyako ma pe gi nyomo, i Matayo 25. Agiki Madit, 424-426.

I paragraf me agiki, kityeko waco pi “bino” angwen, ki gin weng en bino acel keken ma kityeko nyutu ki cala angwen mapatpat. Acel i “bino” magi obedo lok me cal me nyako maleng apar.

Dok dok gicwalo an i lok me yubu pa nyiri apar, ma abic gitye ki wii maber, kede abic gitye ki wii marac. Lok me yubu man dong otyeko ki i rek, kede obino tyeko ki i rek, pien tye ki yore me tic ma pire tek pi kare man; boti, macalo ngec pa malak ma adek, dong otyeko, kede bi mede bedo ada pa kare man nyaka giko kare. Review and Herald, August 19, 1890.

Ka "bino" angwen "gubedo tito pa gin matime acel keken," ci bino angwen jene ma gityeko i acaki pa Adventism i muvimenti pa Millerite, "gibi tyeko" dok "pire tek" i muvimenti pa Elijah i agiki pa Adventism.

William Miller ki Millerites obedo lami pa mesej pa malaika me acel, ci i coc acel i Early Writings ma wan ocito cok-kin, mesej pa malaika me acel onongo tye kwede kit macego ki me Yowana Batisita. Wan ocito coc ma waco ni jogi ma gikwanyo mesej pa Yowana Batisita pe ginywako ber ki poko me Yesu. I paragrafu malubo ne en waco ni, "Jogi ma gikwanyo mesej me acel pe ginywako ber ki me aryo; kacel pe ginywako ber ki 'midnight cry', ma onongo pi cwegegi me donyo ki Yesu ki geno i kabedo maler tutwal pa Temple me polo." William Miller kacel ki Yowana Batisita gitye calo jami me kwac.

Ka pe gin aryo obino, kare pa jo-gi pe onongo kibalo gi pi weko ler. Lubanga otyeko tic ki lakwena aryo me kwanyo woko lanyut me richo me Laodikea, ci nyuto ni jo ma kiyero con gityeko bedo calo Laodikea, pe ki ywe; kun okel kwena ma, ka kicako onyo kireko, kibitiyo kwede i hukumu calo alama ni nabi obedo i tunggi. Lok me kare me 1840 dok 1844 onongo gityeko nyuto gi mac ma oboro piny i sadaka pa Elija i Got Karamel. Nabi ma atir onongo kityeko yaro woko ki nabi ma pe atir.

Wan tye i kare ma wa myero wanyutu kit me yweyo ma omede anyim bang 22 October, 1844. Sister White owaco ni bang 22 October, 1844 "jogi pe dong gi tye ki kwer maber me donyo bot Rwotgi. Bene tye tic me kwer ma myero otimi pi gi. Ngec myero omigi, ma yiko wi gi bot temple pa Lubanga i polo; ci ka gi lubo Lapriisgi Madit ki yie i tic ma en tye ka timo kun, tic manyen binyutu. Kwena mapat me ciko ki yubu myero omi bot kanisa."

Ka Adventism pe oyie “seven times” me Levitiko 26 ma Daniel lwongo “oath” pa Moses, pe dong gitye ki twero me neno ni yore me pwodho omede me kato woko ki ticgi me acaki me ngeyo gin ma atir ma rwate ki yabo pa kica.

Wabicwalo lok ikom tim me yweyo ma tye ka mede i coc me anyim, ki wabicako keto i rwom twol me Protestantism ma atir ma Adventism me Millerite otyeko nongo i care me 1840, ki twol me Republicanism.

